

**Міністерство освіти і науки України
Горлівський інститут іноземних мов
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 44
під час роботи на копіювальних апаратах**

м. Дніпро

Міністерство освіти і науки України
Горлівський інститут іноземних мов
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ по ГПМ ДВНЗ ДДПУ
від 21.02.2023 №18

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 44
під час роботи на копіювальних апаратах

1. Загальні положення

1.1. Дія Інструкції поширюється на всі підрозділи інституту.

1.2 До роботи на копіювальних апаратах допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли медичне обстеження, вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж з питань пожежної та електробезпеки.

1.3. За даною інструкцією оператор копіювального апарату інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 3 місяці (повторний інструктаж). Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці»; в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує.

1.4. За невиконання даної інструкції оператор несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.5. Оператор копіювального апарата повинен мати I групу з електробезпеки.

1.6. Особи, які виконують технічне обслуговування копіювальних апаратів, повинні мати III групу з електробезпеки.

1.7. Оператор повинен:

- знати шкідливі і небезпечні фактори, які можуть виникнути під час копіювання;
- знати правила будови і безпечної експлуатації апарата, на якому виконує роботу;
- знати вимоги до утримання робочого місця (не захаращувати його, утримувати в чистоті і порядку);
- знати правила особистої гігієни;
- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати роботу тільки на тому апараті, будову якого знає і по якому проінструктований;

- знати і вміти подавати першу (долікарську) допомогу потерпілим від нещасних випадків, особливо від ураження електрострумом;
- вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння;
- пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці і відповідальність за товаришів по роботі.

1.8. Головні шкідливі та небезпечні фактори, які діють на оператора:

- дія електроструму;
- підвищена запиленість робочої зони;
- підвищений рівень шуму на робочому місті;
- підвищена температура поверхні обладнання;
- дія хімічних речовин, які застосовуються в роботі;
- контакт з порошком, який містить у собі селен.

1.9. Копіювальний апарат повинен встановлюватись в приміщенні з обміном повітря 30 м³ на годину на одного працюючого.

1.10. Температура повітря в приміщенні повинна бути 10-30 °С, а вологість 20-90%.

1.11. Апарат необхідно встановлювати на рівній твердій поверхні. Різниця по вертикалі між переднім і заднім, а також лівим і правим боками повинна бути в межах 3-5 мм.

1.12. Не дозволяється встановлювати апарат на поверхні, яка має отвори, порожнини, прорізи, в місцях дії прямих сонячних променів і яскравого світла (більше 1500 люкс), поблизу кондиціонерів, нагрівальних приладів (для уникнення утворення конденсату в апараті), в запилених приміщеннях, в приміщеннях з агресивними газами.

1.13. Двері з приміщення, де встановлені копіювальні апарати, повинні відкриватись зовні.

1.14. Приміщення повинно бути забезпечене засобами пожежогасіння, кількість і тип яких вказано в документації конкретних моделей апаратів.

За відсутності цих даних в приміщенні повинно знаходитись не менше одного вуглекислотного і одного пінного вогнегасника.

1.15. Виробнича площа для кожного апарата, розміщення апаратів і допоміжного обладнання, відстань між апаратами та іншим обладнанням, а також апаратами і стінами повинні відповідати нормам, вказаним в експлуатаційній документації.

У разі відсутності таких вказівок повинна бути забезпечена відстань не менше:

0,6 м - між апаратом і стінами приміщень;

1,0 м - між апаратом та іншим обладнанням.

1.16. Робочі місця повинні бути забезпечені вогнетривкими шафами для зберігання мінімального (не більше, ніж на одну зміну) запасу витратних експлуатаційних матеріалів, столами, стільцями та іншими виробничими меблями.

1.17. Для збору відходів виробництва кожне робоче місце повинно бути обладнане металевим ящиком з кришкою.

1.18. В приміщеннях щоденно повинно проводитись вологе прибирання.

1.19. Генеральне прибирання з чисткою від пилу стін, стелі, вікон та інше не рідше одного разу на місяць, а побілення і фарбування стін, стелі, які не піддаються чистці, не рідше одного разу на три роки.

1.20. Живлення апаратів здійснюється від мережі перемінного струму 220/240 В, частотою 50/60 Гц з силою струму не менше 3 А.

1.21. Розетка повинна розміщатись не далеко від апарату в легко доступних місцях, щоб в випадках аварійної ситуації апарат своєчасно можна було відключити. Треба уникати користуватися подовжувачами.

1.22. Для захисту від озону і оксидів азоту повинна бути змонтована відсмоктуючи

вентиляція.

- 1.23. Забороняється застосовувати спецодяг із синтетичних матеріалів і шовку.
- 1.24. Забороняється знімати будь-які кришки чи панелі, які закріплені гвинтами.
- 1.25. Так як деякі деталі апарата знаходяться під високою напругою, то торкатися можна тільки деталей, які вказані в інструкції по експлуатації кожної моделі апарата.
- 1.26. Вносити будь-які зміни в конструкцію апарата не допускається.
- 1.27. Не допускається ставити на апарат металеві предмети, ємності з водою (вази, квіткові горщики, склянки), тому що при попаданні їх у середину апарата може статися пожежа або ураження електрострумом.
- 1.28. При переміщенні апарата необхідно вимкнути вилку з розетки, а після установки закріпити фіксаторами.
- 1.29. Не дозволяється розбирати і модернізувати кабель живлення апарата, так як це може привести до пожежі або ураження електрострумом.
- 1.30. Не дозволяється ремонтувати, проводити модифікацію апарата, бо це може привести до пожежі, ураження електрострумом, вибуху та ін.
- 1.31. Зберігати пляшки з тонером необхідно в прохолодному темному місці.
- 1.32. Забороняється класти на тонер важкі предмети.
- 1.33. Не можна спалювати старий тонер або пляшки з-під тонера, бо в відкритому полум'ї тонерний пил може спалахнути.
- 1.34. Старі пляшки з-під тонера необхідно утилізувати.
- 1.35. Якщо апарат довгий час не використовується, його необхідно відключити від електромережі, вийнявши вилку з розетки.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Одягти спецодяг, застібнути його на всі гудзики, волосся підібрати під головний убір.
- 2.2. Перевірити стан робочого місця, відсутність в середині апарата сторонніх предметів, а на самому апараті крім оригіналів щоб нічого не було.
- 2.3. Перевірити стан сітьового кабелю, щоб на ньому не було важких предметів і згинів більше, ніж потрібно.
- 2.4. Вставити вилку в розетку і впевнитись, що вона міцно тримається. Не дозволяється вставляти і виймати вилку вологими руками.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 3.1. Під час роботи на копіювальних апаратах, крім даної інструкції, необхідно користуватися інструкціями з безпечної експлуатації апаратів відповідної моделі.
- 3.2. Забороняється експлуатація апаратів, технічний стан яких, вимоги безпеки, а також пожежної безпеки не відповідають встановленій документації на апарати конкретних моделей.
- 3.3. Напруга живлення не повинна коливатись більше, ніж на 10%.
- 3.4. Під час друку забороняється:
 - виключати живлення апарату;
 - відкривати дверці чи кришки;
 - виймати сітьовий кабель;
 - переміщати апарат.
- 3.5. Щоб уникнути попадання в очі світла від джерела експонентного випромінюван-

- ня, не допускається включення режиму копіювання при піднятому притиску (кришці).
- 3.6. Притиск і кришки необхідно відкривати і закривати м'яко, без ударів.
- 3.7. Під час видалення зім'ятого паперу не можна торкатись нагрівального блоку, так як він може бути дуже гарячим.
- Забороняється залишати в апараті обірваний папір.*
- 3.8. Видаляти копії, що застрягли, слід не раніше, ніж через 15 секунд після виключення машини.
- 3.9. Після видалення паперу необхідно впевнитись, що всі блоки та важелі повернуті в першочергове положення, а всі кришки закриті.
- 3.10. Під час виконання операцій, пов'язаних з можливим дотиком до матеріалів, які містять селен, слід користуватися медичними рукавичками.
- 3.11. Якщо руки забруднились фарбою:
- уникайте повторного контакту зі шкірою;
 - негайно протріть шкіру вологою ганчіркою або помийте руки теплою водою з милом.
- 3.12. Треба також слідкувати, щоб фарба не попадала на одяг.
- 3.13. Якщо в середину апарата попали метал, рідина чи інші сторонні предмети, необхідно негайно його виключити сітьовим вимикачем, а потім вийняти вилку з розетки і викликати спеціаліста по обслуговуванню апарата.
- Включати апарат в такому стані забороняється.
- 3.14. При обслуговуванні апарата його необхідно відключити від електромережі.
- 3.15. Забороняється приймати їжу під час операції копіювання.
- Перед прийомом їжі необхідно помити руки з милом і провітрити приміщення.
- 3.16. Під час виготовлення матриць не можна відкривати верхню кришку.
- 3.17. Забороняється використовувати алюмінієву фольгу, папір, який містить вуглець (графіт) або інший провідний папір.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Відключити апарат від електромережі.
- 4.2. Прибрати робоче місце; макулатурний папір прибрати в спеціальний ящик.
- 4.3. Прочистити експозиційне скло, верхню кришку, ролик подачі паперу, стіл подачі паперу протерти вологою тканиною і протерти сухою ганчіркою.
- 4.4. Зняти спецодяг.
- 4.5. Ретельно помити руки, обличчя теплою водою з милом, прополоскати рот, при можливості, прийняти душ.
- 4.6. Про всі недоліки, які мали місце в роботі, доповісти керівникові робіт.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. Якщо в апараті з'явився сторонній стукіт, дим, неприємний запах або щось виглядає незвично, слід негайно виключити основний вимикач живлення, а потім вийняти вилку з розетки.
- 5.2. Не допускати сторонніх осіб в небезпечну зону.
- 5.3. Повідомити про те, що сталося, керівника робіт.
- 5.4. Ні в якому разі не намагатись ліквідувати несправності самому.
- 5.5. Якщо є потерпілі, необхідно подавати їм першу (долікарську) допомогу, при необ-

хідності, викликати швидку медичну допомогу.

5.5.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

5.6. Якщо сталася пожежа, викликати пожежну частину і приступити до гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння.

5.7. В усіх випадках виконувати вказівки керівника робіт по усуненню небезпечної ситуації.

Переглянув: *Є. Тимин* *Олена Тимоченко*

УЗГОДЖЕНО:

Інженер з ОП *Є. Тимин* *Олена Тимоченко*
(особистий підпис) (ім'я, прізвище)

Юрисконсульт *С. Василь* *Сергій Васильовський*
(особистий підпис) (ім'я, прізвище)

Голова профспілки *Л. С.* *Наталія Лованько*
(особистий підпис) (ім'я, прізвище)